

Město Černovice

Provozovatel/správce veřejného pohřebiště

vydává

Řád hřbitova v Černovicích

1. Zastupitelstvo města Černovice schválilo tento Řád veřejného pohřebiště města Černovice dne 02.02.2022, pod číslem usnesení 11/22.
2. Řád veřejného pohřebiště město vydává po předchozím souhlasu krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 20.01.2022. vydaného pod č.j. KUJI 4336/2022

Článek 1

Úvod

1. Provozování pohřebiště je součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Řád veřejného pohřebiště upravuje provoz veřejného pohřebiště v městě Černovice na parcele č.849 v k. ú. Černovice u Tábora
3. Provozovatelem i správcem veřejného pohřebiště je město Černovice, IČ 00248037, se sídlem: Černovice, Mariánské náměstí 718, zastoupené starostou obce.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmu:
  - a) řád-řád veřejného pohřebiště
  - b) provozovatel pohřebiště vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu §16 odst.1 zákona o pohřebnictví
  - c) správce pohřebiště vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.
2. Vymezení často používaných pojmů:
  - a) hrobka- nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, za účelem využití a dobu trvání.
  - b) hrob- hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.

- c) hrobové zařízení- např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
  - d) kolumbárium- nadzemní stavba se schránkami pro ukládání uren se zpopelněnými ostatky.
3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahuje na veřejné pohřebiště ve městě Černovice, k. ú. Černovice u Tábora parc. č. 849, jehož součástí jsou:
- I. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
  - II. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
  - III. místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
- Vnější hranice tohoto pohřebiště je vymezena zdí, z jedné strany plotem a kovovými vraty
4. Řád je závazný pro provozovatele/ správce město Černovice a dále pro subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.
5. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebišti jsou poskytovány tyto základní služby:
- a) nájem hrobových míst pro kostrové hroby, jejichž plocha musí být zachována v rozměrech nejméně 90 cm x 200 cm, u hrobu dětského nejméně 60 cm x 160 cm a u hrobu pro dítě mladší 3 let nejméně 50 cm x 100 cm, nejvyšší výška náhrobku 1,5 m.
  - b) nájem pro uložení zpopelněných lidských ostatků do země v urnách, vyrobených z tvrzeného papíru, nelakovaného dřeva, proutí, nepálené hlíny, látky aj., příp. z bioplastu (arboformu).
  - c) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře.
  - d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště.
  - e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadu, včetně biologicky nebezpečných odpadů.
  - f) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti.
2. Služby, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako např. manipulace se zetlelymi i zpopelněnými ostatky v rámci pohřebiště, výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací, pohřbívání, ukládání lidských ostatků, jsou zajišťovány prostřednictvím pohřebních služeb.

3. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude provozovatel/správce pohřebiště postupovat podle občanského zákoníku.
4. Na základě zákona o pohřebnictví je tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti tlecí doba v délce minimálně 10 let.
5. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze s předchozím souhlasem provozovatele/ správce pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit provozovateli/ správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po dobu tlecí v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Zpřístupnění hřbitova a povinnosti návštěvníků

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné kdykoli, jedná se o veřejné prostranství.
2. Provozovatel/ správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel / správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
3. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
4. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek na pohřebišti. Taktéž není dovoleno v prostorách pohřebiště kouřit.
5. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele/správce a za podmínek stanovených provozovatelem /správcem.
6. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Na pohřebišti je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
7. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách skateboardech apod.
8. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se chovat hlučně, používat audio a video přijímače, odhazovat odpadky mimo odpadkové nádoby, používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
9. Na pohřebiště je zakázán vstup se zvířaty.
10. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat, jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel/správce může v odůvodněných případech používání svítidel (s výjimkou napájených bateriemi) na pohřebišti omezit nebo zcela zakázat.
11. Ukládání náradí nebo nádob, či jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na travnaté plochy a místa v blízkosti hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště- mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

12. Pít vodu z vodovodních výpustí je z hygienických důvodů na pohřebišti zakázáno. Rovněž je zakázáno odnášet tuto vodu v náhradních obalech mimo pohřebišť.
13. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel/správce pohřebišť.
14. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
15. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele/ správce pohřebišť. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebišť ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
16. Na pohřebišti není dovoleno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli/správci pohřebišť.
17. Osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebišť jsou povinny činit tak v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami upravujícími takovou činnost, dodržovat tento řád, a to vždy s vědomím provozovatele/správce pohřebišť, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce pohřebišť

1. Provozovatel pohřebišť je povinen zejména:
  - a) všem zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
  - b) ve styku s pozůstalými se zdržet chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečním obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyjádřila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli/správci známa.
  - c) vést evidenci související s provozováním pohřebišť v rozsahu dle §21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy nebo v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním.
  - d) vyřizovat stížnost, včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebišť. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebišť.
  - e) udržovat aktuální plán pohřebišť s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebišť a evidence volných míst.
  - f) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na pohřebišti obvyklém.
  - g) v případě rušení pohřebišť provozovatel postupuje dle ustanovení §24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
2. Správce pohřebišť je povinen zejména:
  - a) připravit k pronájmu nová místa pro hroby tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa.

- b) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- c) zajišťovat úpravu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí.
- d) zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišti včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- e) zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.
- f) spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamaci souvisejících se správou pohřebiště.
- g) během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou.
- h) písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem-provozovatelem pohřebiště, který k doplnění a podpisu může zmocnit správce plnou mocí a mezi nájemcem (dále jen „smlouva o nájmu“). Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli-správci pohřebiště zejména tyto údaje:
  - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo statky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí
  - b) list o prohlídce zemřelého
  - c) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy.
  - d) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku, použitý materiál na oblečení těla zemřelého, u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení.

- e) jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu.
  - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy.
  - g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.
  - h) jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli- správci pohřebiště.
  5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na kterou se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště v čl. 2.
  6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:
pro hrob, hrobku a urnová místa na 10 let.
  7. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele/správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
  8. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele/správce pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku a hrobového zařízení povinen předložit provozovateli/správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li nadále v jeho vlastnictví.
  9. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
    - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa
    - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství, jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob
    - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel/správce pohřebiště oprávněn učinit tak sám.
  10. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele/správce, je provozovatel/správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
  11. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutně kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu §25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tím škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

12. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení
13. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze se souhlasem provozovatele/správce.
14. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem/správce, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě umístěný odkaz na veřejnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu
15. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnými po účinnosti zákona č.89/2012 SB., občanský zákoník (od 1.1. 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1.1. 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
16. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (před 1.1. 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz. ustanovení § 3056 zákona č.89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště) viz ustanovení §996 zákona č.89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skříňce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
17. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
18. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
19. Při nesplnění bodu 17 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka, ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadové ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.
20. Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele/správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.
2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel/správce v rozsahu:
  - a) určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musejí být mezi sebou pevně kotveny
  - b) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy
  - c) základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a povrchové hloubce základové spáry, která činí 80 cm
  - d) základy památníků, náhrobků nebo stél musejí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnostních podmínek, např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva
3. Z důvodu nedostatečného místa v areálu pohřebiště není přípustné zřizování nových hrobek.
4. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, činit tak dle pokynů provozovatele/správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.
5. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem/správce pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu, je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jiným účelům než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
6. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli/správce pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, které zakládají povinnost změnit či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
7. Na hrobovém místě lze vysadit keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele/správce pohřebiště. Provozovatel/správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, popř. odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

8. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem/správce a nájemcem hrobového místa.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel/správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky.
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel/správce dbá na to, aby při převzetí nezpopeľněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany), u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty jsou rovněž podkladem pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele/správce pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu
4. V době po úmrtí nájemce, má-li být uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel/správce úhradu nájemného na dobu tleci od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po dobu tleci bez nájemce s povinností provozovatele/správce o toto místo pečovat.
5. Bez ohledu na uplynutí doby tleci může být s nezpopeľněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele/ správce pohřebiště.
6. Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti., a to jen s písemným souhlasem provozovatele/správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpopeľněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelnění v krematoriu je zakázána. Výjimky dle individuální žádosti může podle článku 13 schválit pouze provozovatel pohřebiště.
8. Všechny rakve včetně exhumací musejí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

9. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musejí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené době tlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít omezeně.
10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů rozložitelné látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla obsahující složky škodlivých látek.
12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
13. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové, nebo dle ČNS Rakve.
14. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. jiným účelům, pokud provozovatel/správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
  - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby
  - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která příkazuje pohřbít do příslušného hrobového místa
  - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby- práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku)
  - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklady, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost
  - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat
  - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO
  - g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem/správce pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec nebo zmocněnec provozovatele pohřební služby, provozovatele/správce pohřebiště je oprávněn kdykoli:
  - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby
  - b) požádat o přerušení prací, v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit
4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlecí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice předem povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
5. Provozovatel/správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, pokud k tomu jsou závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřice, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkypřenou zeminou ve výši minimálně 1,2m.
7. Provozovatel/správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
8. Náklady vzniklé provozovateli/správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté, výše uvedené a související služby.

Článek 10

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele/správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel/správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz. zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň vysazená na pohřebišti se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele/správce.
7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel/správce, nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel/správce souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
8. Lavičky mohou používat všichni návštěvníci pohřebiště.

9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11

Sankce

1. Porušení tohoto řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se také dopustí ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
  - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100 000 Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí město Černovice.
4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.
5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí právní účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště schválený zastupitelstvem města Černovice jako obecně závazná vyhláška č. 1/2005.

Článek 14

Závěrečné ustanovení

1. Tento řád je účinný dnem 01.03.2022
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu Černovice po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu bude jeho výtah vyvěšen na vývěsce pohřebiště.

V Černovicích 07.02.2022

.....

Starosta města Černovice

